

Artlab is goed voor zelfvertrouwen

Henriette Tavenier geeft in de Horsthoeve schilderles aan mensen met niet-aangeboren hersenletsel.

door Karin de Graaff

BROEKLAND - De Horsthoeve in Broekland is een kleinschalige zorgaanbieder waar mensen met niet-aangeboren hersenletsel terecht kunnen voor dagbesteding. Er zijn binnen en buiten diverse activiteiten. Op maandagochtend is er ArtLab. Dan geeft de Heinose kunstenaar Henriette Tavenier schilderles waarin ze nadrukkelijk kunst betreft.

„Patricia (Vreugdenhil van de Horsthoeve, red.) kent van iedere deelnemer de talenten en kwaliteiten”, vertelt Tavenier. „Dit zijn allemaal mensen waarvan ze dacht: 'die zou meer met schilderen kunnen'. Mijn talentklasje dus.” Het Lab-deel van de naam slaat op onderzoeken. Tavenier wil graag dat haar cursisten volop variëren. „Met materiaal en ondergrond die ik geef moeten ze het doen. Bijvoorbeeld iets dat snel uitvloeit. Daarmee werk je in de hand dat je in lagen gaat werken. Voor zo iets is meer tijd nodig, zodat je er meerdere weken aan werkt. Soms doen we, zoals vandaag, een tussendoortje. Een opdracht voor een ochtend. Het beeldend werken is een ontdekkingsstocht in zichzelf. Heel gevoelsmatig. Ze ontdekken hun eigen beeldtaal en kleurenpalet.” ‘Art’ slaat op kunstwerken die de groep bekijkt. „Vaak abstract, daarbij kun je goed je verbeelding gebruiken.”

„Deze groep is open, durft het bekende los te laten. Hun verwachting is niet zichzelf verbeteren, maar juist expressief zijn en nieuwe dingen leren. Ik daag graag uit: dit kun je, maar wat kun je nog meer?” Tavenier is erg trots op haar cursisten. Door-

zeters zijn het. „Ik kom hier iedere maandagochtend met beide benen op de grond. Zo weinig mogelijkheden en er gebeuren zoveel mooie dingen!” De ArtLab-les is om meerdere redenen waardevol voor de cursisten. „Deze mensen komen wekelijks, hebben bijna geen vakantie. Het is vooral de bedoeling dat ze zich senang voelen. En prettig om iets nuttigs te doen.” Bij ArtLab ontstaat het besef: 'Ik kan iets bijzonders'. Dat geeft zelfvertrouwen. „Heel fijn in de situatie waarin ze zich bevinden. Ondanks hun handicap breekt het talent er doorheen. Je presteert iets, maakt werk waar je trots op bent. Je stijgt boven jezelf uit.”

Graag zou Tavenier met haar groep naar musea toegaan om rustig de tijd te nemen om ter plekke samen naar kunst te kijken. Het is iets dat de ArtLab-cursisten graag willen doen. Een hele organisatie echter wat betreft vervoer. „Het gaat best een keer gebeuren. Er zijn twee deelnemers met demantie bij de groep. Mijn vader heeft ook Alzheimer. Juist als je samen naar schilderijen kijkt komen de mooiste gesprekken op gang. Net alsof ze die werkelijkheid niet verwarrend vinden.” Tavenier en Vreugdenhil willen ArtLab graag uitbreiden. Ze denken dat de methode ook heilzaam is voor mensen met een burn-out of met een zware vermoeidheid als gevolg van ziekte of chemo.

EXPOSITIE

● Half juni tot half augustus exposeren de cursisten van ArtLab in het Holstohuis in Olst.

‘Ik kom hier heel graag’

BROEKLAND - In het atelier van de Horsthoeve liggen twee honden languit te slapen. Katten scharrelen rond. Er klinkt klassieke muziek. Aan een lange tafel zitten mensen te schilderen.

Vandaag hebben de deelnemers van ArtLab samen met docent Henriette Tavenier eerst naar kunst gekeken. Landschapschilderijen van Russische schilders. Nu wordt zelf gewerkt met thema 'de wilde natuur'. Ieder geeft daar een eigen invulling aan. Een oudere dame schildert met kleine verftoetsen een boom. Truus (61) werkt met een paletmes en is meer van het grote gebaar. „Vandaag mag ik losgaan op papier”, lacht ze. „Dat doe ik graag. Van nature ben ik druk, maar van het schilderen word ik rustig. Lekker laag over laag werken.” Met mooi weer schildert de groep ook wel buiten in de tuin. „Erg fijn dat ik dan een stukje zon kan meemenen.”

Zoals velen op de kleinschalige dagbesteding heeft ook Truus een verhaal over een gebeurtenis die haar leven ingrijpend veranderde. In 1991 kreeg Truus, destijds 37 met twee kleine kinderen, een CVA (herseninfectie) en raakte linkszijdig verlamd. Na vijf weken ziekenhuis revalideerde ze een half jaar in Enschede. Haar rechterhand doet het goed.

■ Elke maandagochtend is er ArtLab in de Horsthoeve. Dan geeft de Heinose kunstenaar Henriette Tavenier (tweede van rechts) schilderles waarin ze nadrukkelijk kunst betreft. foto Gerard Vrakking

Haar linkerarm doet niets. Lopen gaat moeizaam maar kan ze wel. Via InteraktContour, dat zorg biedt aan mensen met hersenletsel, kwam Truus in aanraking met schilderen. Ze vond het leuk. „Wel wil ik graag begeleiding erbij. Henriette is een goede docent.” Dankzij haar leert Truus steeds andere technieken. „Zoals het paletmes. Het liefst werk ik met olieverf.” Henriette toont eerder werk van Truus. Mooie schilderijen in warme, aardse tinten waarin vlakken een rol spelen. Truus woont zelfstandig in Raalte en komt met behulp van aangepast vervoer naar Broekland. „Ik kom hier heel graag. Straks gaan

we met zijn allen lekker lunchen.” Eveneens zelfstandig woont Raaltenaar Bram (29). Ook hij moest leren leven met beperkingen. In 2008 bleek de destijds 22-jarige student een hersentumor met cyste ter grootte van twee colablikjes te hebben. Er volgden operaties, chemo en bestralingen. Bram is tegenwoordig snel moe, kan zich slecht concentreren en loopt met praten soms vast. Hij komt twee dagen bij de Horsthoeve. Daarnaast geeft hij schilderles aan beginners bij De Enk in Lemelerveld. Daarmee zit de Horsthoeve, samen met andere kleinschalige zorgaanbieders, in het platvorm

Kleinschalige Zorg Salland. Lastig ook is dat zijn handicap op het eerste gezicht niet meteen opvalt. „Een onzichtbare handicap. Ik wil wel aan de slag, maar dat lukt niet. Dat frustrereert soms.” Bram werd derde uit 130 deelnemers tijdens het UWV Kunstcongres 2012 voor kunstenaars met een arbeidsbeperking. Na de expositie in het Kröller-Müller Museum reisden de kunstwerken naar verschillende bedrijven. „In die tijd had ik nog weinig werk. Er moest meer komen. Iedereen bemoeide zich ermee. Dat gaf druk waar ik slecht tegen kan. Ik heb toen geleerd om mijn eigen weg te gaan. Wel zou ik graag weer willen ex-

posereren.” Bram gebruikt graag verschillende materialen in zijn schilderijen. Op zijn mobiel toont hij werk. Opvallend zijn de schilderijen waarin hij met beeldtaal speelt. ‘Zijn’ Nachtwacht slaapt in een zaal vol schilderijen. Een haan met leren jack in punksetting. „Zo’n hanekam alleen al is een grappig begrip.” Hij volgt schilderles bij kunstenaar Gerard te Wierik in Raalte. Henriette leert Bram bij ArtLab meer te werken met losse verftoetsen. „En ik probeer andere dingen uit. Ik ben voornamelijk bezig met portretten maar hier schilder ik ook landschappen, bomen, vogels en dergelijke.”

Op de Horsthoeve